

Bæredygtig skovdrift

- tilskud til særlig drift

Vejledning nr. 3

Skov- og Naturstyrelsen 2006

Tilskud til fremme af bæredygtig skovdrift

Vejledning nr. 3: Særlig drift

Indhold/side:

OVERSIGT OVER TILSKUD TIL FREMME AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT.....	3
HVEM KAN FÅ TILSKUD?	4
HVAD YDES DER TILSKUD TIL?	5
Tilskudssatser	5
Stævning.....	6
Rydning af opvækst og uønskede træarter	6
Slåning af åbne arealer	7
Hegning af arealer, der afgræsses.....	7
Bevaring af 3-5 hjemmehørende træer pr. ha	8
Sikring af egekrat	8
Urørt skov.....	9
Genopretning af naturlige hydrologiske forhold	10
Særlige plejeprojekter.....	10
Definition af et projekt	10
Begrænsninger.....	11
ANSØGNING OM TILSKUD	12
Inden man søger om tilskud	12
Ansøgningsskema.....	12
Ansøgningsfrist	13
Skovbrugskonsulenter	14
Behandling af ansøgninger	14
Prioritering af ansøgninger	14
UDBETALING	15
Udbetaling af tilskud	15
Hvis projektet ændres eller ikke gennemføres	15
Varighed	16
Skattemæssige forhold	16
Ejerskifte for arealer med tilskud	16
KONTROL	17
RETSGRUNDLAG	18
BILAG	19
Bilag 1: Hjemmehørende træarter	19
Bilag 2: Skov- og Naturstyrelsens landsdelscentre	20

Oversigt over tilskud til fremme af bæredygtig skovdrift

Et af målene med skovloven fra juni 2004 er at fremme en bæredygtig drift af landets skove. Derfor er der udarbejdet 4 nye tilskudsordninger, som skal understøtte dette formål.

I 2001 blev der opnået enighed mellem en lang række af skovbrugets interessenter om et sæt danske retningslinier for bæredygtig skovdrift. Retningslinierne er baseret på naturnær skovdrift og en række særlige tiltag til fremme af bæredygtighedens økologiske, sociale og økonomiske elementer. De nye tilskudsordninger bygger på disse retningslinier, og understøtter elementer i den bæredygtige skovdrift, som ikke umiddelbart er økonomisk fordelagtige for en skovejjer. Retningslinierne kan ses i Det Nationale Skovprogram på www.skovognatur.dk.

Tilskud til bæredygtig skovdrift omfatter følgende:

Vejledning nr. 1: Tilskud til grøn driftsplan.

Der ydes tilskud til at udarbejde en plan for bæredygtig skovdrift (grøn driftsplan). Driftsplanen kan indeholde planer for omstilling til naturnær skovdrift, beskyttelse af skovens naturværdier samt hensyn til skovens fortidsminder, landskabelige værdier og friluftsliv. Målet med den grønne driftsplan er at fremme omstillingen til bæredygtig drift af én eller flere skove på en ejendom.

Den grønne driftsplan er koblet sammen med de øvrige 3 tilskudsordninger, se nedenfor.

Vejledning nr. 2: Tilskud til foryngelse af nåletræsarealer.

Der ydes tilskud til at forynge nåletræsarealer med hjemmehørende træarter. Målet er at fremme mulighederne for naturnær skovdrift, og herunder at øge skovenes robusthed, biologiske mangfoldighed og rekreative værdier.

Det er en forudsætning for tilskud, at der i den pågældende skov ikke må konverteres bevoksninger med hjemmehørende træarter til indførte træarter i en periode på 5 år.

En ansøgning om tilskud prioriteres højere, og der ydes et forhøjet tilskud, hvis foryngelsen er en opfølgning på en grøn driftsplan.

Vejledning nr. 3: Tilskud til særlig drift.

Der ydes tilskud til særlig drift og pleje af arealer i skove. Målet er især at beskytte og fremme skovenes naturværdier, og dermed understøtte bæredygtighedens økologiske element.

Men der kan også ydes tilskud til at pleje skovenes fortidsminder og landskabelige værdier.

En ansøgning om tilskud prioriteres højere, og der ydes et forhøjet tilskud til en række foranstaltninger, hvis den særlige drift eller pleje er en opfølgning på en grøn driftsplan.

Vejledning nr. 4: Tilskud til friluftsliv.

Der ydes tilskud til anlægs- eller informationsprojekter for friluftslivet. Målet er at fremme mulighederne for oplevelser i skovene, og dermed understøtte bæredygtighedens sociale element.

En ansøgning om tilskud prioriteres højere, og der ydes et forhøjet tilskud, hvis projektet for friluftslivet er en opfølgning på en grøn driftsplan.

Hvem kan få tilskud?

Følgende kan få tilskud:

- Private ejere af fredskov.¹
- Private ejere af skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovspligtig. Skoven skal være på mindst 0,5 ha og mindst 40 meter bred (i gennemsnit).

Privat ejer kan være en person, et selskab, fond, forening eller lignende. Den private ejer må ikke have indgået driftsoverenskomst med eller modtage driftstilskud fra det offentlige til det konkrete areal.

Tilskud vil ikke kunne ydes til stat, kommuner og folkekirke eller selskabskonstruktioner, hvor disse har en betydelig indflydelse på driften. Dog kan tilskud ydes til kommuner, som indgår aftale efter kapitel 4 i skovloven om beskyttelse af kommunalt ejede skovnaturtyper og levesteder for arter i internationale naturbeskyttelsesområder.

---

¹ Hvorvidt en skov er fredskov fremgår normalt af matriklen og tingbogen, men det lokale statsskovdistrikt kan også oplyse om det. Langt de fleste skove i Danmark er fredskove.

Hvad ydes der tilskud til?

Der kan ydes tilskud til **særlig drift og pleje** af:

- fredskovspligtige arealer og
- skovbevoksede arealer uden fredskovspligt.

Eksempler på aftaler om særlig drift er:

- aftaler om udlæg af urørt skov,
- aftaler om at bevare gamle træer til naturlig død og henfald,
- aftaler om at genskabe naturlig hydrologi på skov- og naturarealer,
- aftaler om at pleje lysåbne naturarealer i fredskove.

Skov- og Naturstyrelsen kan vælge, at det nogle år kun er muligt at yde tilskud til udvalgte emner, f.eks.:

- aftaler efter skovlovens kapitel 4 om beskyttelse af skovnaturtyper og levesteder for arter i internationale naturbeskyttelsesområder,
- aftaler efter skovlovens § 25 om sikring af andre naturmæssigt særlig værdifulde skove.

Tilskudssatser

Foranstaltning	Tilskudssats	Tillæg ved opfølgning på grøn driftsplan
Stævning	8.000 kr./ha	2.000 kr./ha
Rydning af opvækst og uønskede træarter		
- Lav sats	2000 kr./ha	500 kr./ha
- Middel sats	4000 kr./ha	1000 kr./ha
- Høj sats	6000 kr./ha	1500 kr./ha
Slåning		
A. Uden fjernelse af afslået materiale	500 kr./ha/år	125 kr./ha/år
B. Med fjernelse af afslået materiale	1000 kr./ha/år	250 kr./ha/år
Hegning	18 kr./m	5 kr./m
Bevaring af 3-5 hjemmehørende træer pr. ha*		
A. Diameter 25-50 cm	400 kr./træ	100 kr./træ
B. Diameter > 50 cm	800 kr./træ	200 kr./træ
Sikring af egekrat	2-8.000 kr./ha	-
Udlægning af urørt skov	Efter konkret vurdering	-
Genopretning af naturlige hydrologiske forhold	Efter konkret vurdering	-
Særlige plejeaftaler	Efter konkret vurdering	-

*Diameter måles i 1,3 meters højde.

Der ydes et forhøjet tilskud til en række af de tilskudsberettigede foranstaltninger, hvis de er en opfølgning på en plan for beskyttelse af naturværdier eller en plan for hensyn til fortidsminder, landskabelige værdier og friluftsliv i en *grøn driftsplan*. Der henvises til vejledning nr. 1 for nærmere information om tilskud til udarbejdelse af en grøn driftsplan.

Stævning

Der kan søges om tilskud til drift af stævningssskov. Bevoksningen skal som hovedregel være eller tidligere have været i stævningsdrift. Skov- og Naturstyrelsen kan dog vælge at se bort fra dette krav i særlige tilfælde, f.eks. ved stævning af et egekrat under tilgroning.

Der kan søges om tilskud til selve stævningen. Der kan først søges om tilskud til at stævne samme areal igen, når der er gået 15 - 25 år.

Der kan søges om tilskud til stævning enten af en hel bevoksning eller af et antal parceller. I større bevoksninger bør stævningen altid foretages i parceller. I disse tilfælde bør der laves en plan for stævning af den samlede bevoksning.

Skov- og Naturstyrelsen vil vurdere ved behandling af hver ansøgning om genoptagelse af stævningsdrift, om bevoksningen har størst naturmæssig/kulturhistorisk værdi ved at stævningsdriften genoptages, eller ved at den nuværende tilstand bibeholdes. Dette har især relevans for arealer, der har ligget urørt eller har været ekstensivt drevet i flere årtier.

Skov- og Naturstyrelsen kan stille særlige vilkår for at yde tilskud til stævning. Det kan f.eks. være krav om:

- at det huggede træ skal fjernes,
- at stævningen skal gennemføres på et bestemt tidspunkt,
- at afvanding af arealet skal ophøre,
- at arealet skal opdeles i flere parceller, der stævnes tidsmæssigt forskudt,
- at brug af tungt maskinel undlades,
- at overstandere bevares.

Rydning af opvækst og uønskede træarter

Der kan søges om tilskud til at rydde opvækst og fælde bestemte træarter, som er uønskede på et areal. Formålet skal være at fremme skovens naturværdier, landskabelige værdier eller beskytte fredede fortidsminder og andre kulturhistoriske spor som f.eks. højryggede agre, jernalderagre, hulveje m.v.

Der ydes tilskud på 3 niveauer: lav, middel og høj tilskudssats. Skov- og Naturstyrelsen afgør i hvert enkelt tilfælde hvilken sats, der skal anvendes. Ved denne afgørelse tages bl.a. udgangspunkt i arealets tilgængelighed, størrelsen på de træer og buske, der skal fjernes samt hvor stor en andel af arealet, der skal ryddes.

Der kan tidligst søges om tilskud til rydning af samme areal igen 5 år efter der sidst er blevet ydet tilskud til rydning.

Skov- og Naturstyrelsen kan stille vilkår for at yde tilskud til rydning. Det kan f.eks. være krav om:

- at rydningen skal foretages på et bestemt tidspunkt på året,
- at der skal anvendes en bestemt metode,
- at det ryddede materiale skal fjernes fra arealet,
- at der skal inddrages relevant kulturhistorisk ekspertise i forbindelse med rydning af opvækst på fortidsminder, f.eks. det lokale museum.

Slåning af åbne arealer

Der kan søges om tilskud til slåning af enge, overdrev, andre græsarealer og heder. Formålet skal være at sikre skovens naturværdier, landskabelige værdier eller fortidsminder. En aftale om slåning vil normalt løbe over 5 år.

Der ydes tilskud på 2 niveauer:

- 1) lavt niveau: uden krav om fjernelse af det afslåede materiale fra arealet,
- 2) højt niveau: med krav om fjernelse af det afslåede materiale fra arealet.

Skov- og Naturstyrelsen kan stille vilkår for at yde tilskud til slåning. Det kan f.eks. være krav om:

- at slåningen skal foretages i en bestemt periode,
- frekvens for/antal af slåninger,
- at arealet ikke må drænes, gødskes eller sprøjtes,
- at undlade brug af tungt maskineri.

Hegning af arealer, der afgræsses

Der kan søges om tilskud til at opsætte et hegn om et areal, som i en periode på mindst 5 år skal afgræsses med kreaturer, heste eller får. Skov- og Naturstyrelsen kan i særlige tilfælde godkende afgræsning med andre husdyr. Formålet med afgræsningen skal være at sikre skovens naturværdier, landskabelige værdier eller fortidsminder.

Der kan tidligst 5 år efter en tidligere udbetaling af tilskud til hegning, søges om tilskud til hegning af samme areal igen.

Skov- og Naturstyrelsen kan stille vilkår for at yde tilskud til hegning. Det kan f.eks. være krav om:

- omfanget af græsningen, herunder dyreart, græsningstryk og udbindingsperiode,
- at arealet ikke må drænes, gødskes eller sprøjtes,
- forbud mod tilskuds fodring,
- hegnets højde og materialevalg,

- at hegne specifikke områder fra,

Vær desuden opmærksom på evt. krav fra Veterinærmyndighederne til indhegningen samt på naturbeskyttelseslovens regler om at offentlighedens adgang i skove ikke må forhindres eller vanskeliggøres.

Bevaring af 3-5 hjemmehørende træer pr. ha

Der kan søges om tilskud til at efterlade 3-5 hjemmehørende træer pr. ha i forbindelse med foryngelse af en bevoksning, jf. bilag 1. Træerne skal efterlades til naturlig død og henfald.

Tilskuddet fastsættes efter træernes diameter i brysthøjde (1,3 meters højde), jf. tabellen side 5. Ved særligt store træer kan tilskuddet fastsættes af Skov- og Naturstyrelsen ved en konkret vurdering.

Træerne skal have udgjort en del af kronetaget i den gamle bevoksning, og de skal normalt stå jævnt fordelt over arealet. De må ikke senere fjernes eller udnyttes, men skal stå/henligge til naturlig død og forrådnelse.

Hvis de gamle træer, som skal bevares, falder ned over hegn, stier, veje og lignende må de godt skæres op i nødvendigt omfang for at kunne skubbes/trækkes til side, men alt træ skal efterlades på arealet.

Skov- og Naturstyrelsen beslutter, om en aftale om bevaring af hjemmehørende træer skal tinglyses.

Sikring af egekrat

I henhold til skovloven skal bevaringsværdige egekrat bevares som egekrat. Der indgås aftaler om sikring af de bevaringsværdige egekrat på grundlag af en registrering. Hvis et egekrat, der er sikret ved en aftale, bliver hugstmodent, og ejer ønsker at forynge det, skal det ske med eg fra den samme bevoksning, f.eks. ved stævning eller ved selvfor yngelse. Desuden skal indvandrede træarter som gran holdes ude. Pløjning, gødskning og sprøjtning er ikke tilladt.

Skov- og Naturstyrelsen kontakter ejere af bevaringsværdige egekrat for at indgå aftaler om sikring af krattene ved en tinglyst deklARATION. Erstatningen vil være afhængig af egekrattets alder og tilstand. Der er allerede indgået aftaler om sikring af en lang række egekrat.

Som opfølgning på aftale om sikring af egekrattene kan der være behov for en særlig indsats for at pleje et bevaringsværdigt krat, se bl.a. afsnittene om tilskud til "*stævning*" og "*rydning af opvækst og uønskede træarter*".

Urørt skov

Erstatning for urørt skov retter sig mod skovarealer med et særligt højt naturindhold, eller arealer, der har godt potentiale herfor. I særlige tilfælde kan der indgå andre naturarealer i en aftale om urørt skov, hvis naturarealerne er integrerede i de skovarealer, som udlægges urørt.

Der ydes kun tilskud til fredskovspligtige arealer. Hvis et skovareal ikke er omfattet af fredskovspligt, kan der søges om pålæg af fredskovspligt i forbindelse med ansøgning om erstatning for urørt skov.

Der lægges vægt på følgende forhold, når potentielle arealer vurderes:

- **Oprindelse** – er bevoksningen opstået naturligt?
- **Kontinuitet** – hvor længe har der været skov på arealet?
- **Skovstruktur** – er bevoksningen fleretageret?
- **Artssammensætning** – hvor stor er andelen af hjemmehørende træer og buske?
- **Hydrologiske forhold** - er der naturlige vandforhold, eller mulighed for at retablere dem?

Arealet skal afgrænses hensigtsmæssigt og operationelt.

Der ydes erstatning for det tab, som ejer lider som en følge af, at et areal permanent udlægges som urørt skov.

Erstatningens størrelse fastsættes ud fra en konkret vurdering, idet bl.a. følgende forhold spiller ind:

- Værdien af de udlagte bevoksninger, idet gammel eg og bøg typisk har høj værdi.
- Graden af "forberedelse til urørt". Efter aftale kan ejeren normalt udtage værdifuldt træ inden arealet overgår til urørt skov.
- Arealets størrelse.

Aftale om udlæg af urørt skov tinglyses servitutstiftende forud for al anden pantegæld på ejendommen.

Skov- og Naturstyrelsen afholder udgifter i forbindelse med tinglysning og stempeling af en aftale.

Udlæg af urørt skov betyder:

- At de udlagte arealer udgår af driften. Det betyder, at der ikke længere må foretages udrensning, tynding, hugst, plantning, såning eller lignende.
- Forbud mod dræning, grøftning og oprensning af grøfter, med mindre dette vil have en u hensigtsmæssig indflydelse på afvanding af naboarealer, som ikke kan afhjælpes på anden vis.
- Forbud mod jordbearbejdning, sprøjtning og gødskning.
- Forbud mod at fjerne træer og vedmasse uanset disses tilstand. Dog vil der efter aftale med Skov- og Naturstyrelsen kunne fældes træer, der udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker og bygninger. Træerne skal efterlades på arealet.
- Forbud mod udsætning og fodring af vildt.

Ovennævnte restriktioner er varige og tinglyses på ejendommen.

Aftale om urørt skov lægger ikke restriktioner på:

- Mulighed for jagt, dog er der forbud mod udsætning og fodring af vildt, jf. ovenstående.
- Mulighed for færdsel, idet de almindelige regler i naturbeskyttelsesloven gælder.

Vær opmærksom på, at arealer med store naturværdier allerede kan være sikret, f.eks. ved en fredning. I så fald kan der kun ydes erstatning for restriktioner, der ikke indgår i fredningen. Ansøgning om tilskud efter denne vejledning kan kræve dispensation fra fredningen.

Genopretning af naturlige hydrologiske forhold

Der kan søges tilskud til at lukke dræn og grøfter for at genoprette den naturlige hydrologi på skov- og naturarealer.

Skov- og Naturstyrelsen kan stille vilkår for at yde tilskud til at genoprette naturlig hydrologi. Det kan f.eks. være krav om:

- at lukning af dræn og grøfter skal foretages i en bestemt periode, med mindre dette vil have en u hensigtsmæssig indflydelse på afvanding af naboarealer, som ikke kan afhjælpes på anden vis,
- at et genskabt vådområde ikke må udnyttes til ande- eller fiskeopdræt herunder fodring.

Særlige plejeprojekter

Der kan ydes tilskud til andre typer af projekter, der bidrager til at bevare naturmæssigt særligt værdifulde arealer i skove.

Det kan f.eks. være:

- Aftaler efter skovlovens kapitel 4 om beskyttelse af skovnaturtyper og levesteder for arter i internationale naturbeskyttelsesområder (NB: det er ikke muligt at indgå disse aftaler på nuværende tidspunkt).
- Aftaler efter skovlovens § 25 om sikring af andre naturmæssigt særlig værdifulde skove (NB: det er ikke muligt at indgå disse aftaler på nuværende tidspunkt).

Kontakt det regionale landsdelscenter om udformning af plejeplan, ansøgning m.v.

Definition af et projekt

Ved et projekt forstås en driftsaftale for et sammenhængende område, hvor de forskellige tilskudsberettigede foranstaltninger på arealet forfølger samme mål. Det er således muligt at

kombinere flere tilskudsberettigede foranstaltninger på samme areal. F.eks. betragtes det som ét projekt at rydde opvækst på en skoveng og efterfølgende indhegne arealet, mens rydning af en mose i en del af skoven og rydning af en gravhøj i en anden del af skoven er to projekter. I særlige tilfælde kan Skov- og Naturstyrelsen godkende, at samme aktivitet på mange småarealer godkendes som et samlet projekt, f.eks. friholdelse af en række fortidsminder i en skov eller stævning af flere små parceller.

Projektarealet skal opgives på ansøgningen i hektar med 1 decimal. Arealopmålingen skal have en nøjagtighed, der mindst svarer hertil. Hvis det ved kontrol viser sig, at arealopmålingen ikke har en tilstrækkelig nøjagtighed, kan der stilles krav om tilbagebetaling. Se i øvrigt afsnittet "*Kontrol*".

Begrænsninger

Der ydes *ikke* tilskud til:

- aktiviteter, der er påbegyndt eller gennemført inden ejer har modtaget tilsagn om tilskud.
- aktiviteter, der er pligt til at foretage i henhold til skovloven, anden lovgivning eller tinglyste servitutter.
- aktiviteter, der ydes tilskud til efter anden lovgivning. Der kan eksempelvis ikke opnås tilskud efter denne ordning til *hegning af arealer, der afgræsses*, hvis der er indgået aftale efter MVJ-ordningen om afgræsning af arealet.
- projekter, hvor det samlede tilskud er under 5.000 kr.

Ansøgning om tilskud

Inden man søger om tilskud

Inden en ansøgning om tilskud til særlig drift indsendes, skal forhold til anden lovgivning m.m. være afklaret. Det kan f.eks. være nødvendigt at afklare forhold om:

- beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven
- fredede fortidsminder efter museumsloven
- fredninger
- servitutter

Ejere af arealer inden for Natura 2000-områder skal være opmærksomme på, at bestemte former for driftsændringer eller aktiviteter kræver en forudgående anmeldelse. For skovbevokkede fredskovspligtige arealer skal anmeldelsen sendes til Skov- og Naturstyrelsens landsdelscentre, mens anmeldelse af øvrige anmeldelsespligtige aktiviteter skal sendes til amtet (kommunen fra 1. januar 2007). Oversigt over anmeldelsespligtige aktiviteter og anmeldelseskemaer kan findes på adressen www.skovognatur.dk/natura2000.

Hvis et projekt i øvrigt kræver tilladelse efter skovloven, vil forholdet til skovloven blive behandlet samtidig med behandling af ansøgningen. I særlige tilfælde kan det betyde, at sagsbehandlingen tager længere tid end normalt. Start derfor i god tid med at udfærdige ansøgningen.

Det er altid ejers ansvar, at et projekt ikke er i strid med gældende lovgivning, servitutter m.m.

Ansøgningskema

Ansøgningen kan udfyldes og indsendes digitalt eller i papirformat:

1. Digital ansøgning

Fra den 1. juli kan en digital ansøgning udfyldes via Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside www.skovognatur.dk/Service/Tilskud, hvor man ledes hen på erhvervsportalen Virk.

Ansøger vil blive ledt gennem indtastningen trin for trin, og en række oplysninger vil blive indsat automatisk i ansøgningen. Samtidig vil ansøger få mulighed for at danne og tilknytte de nødvendige kortbilag. Man kan også tilknytte øvrige bilag eller danne følgebrev til indsendelse af bilag pr. brevpost.

Ansøgningen kan udfyldes på 3 forskellige måder:

- Ansøgningen udfyldes af ejer selv. Når ansøgningen er udfyldt, skal ejer ”underskrive” med digital signatur, hvorefter ansøgningen indsendes automatisk. Hvis ansøger ikke har en digital signatur i forvejen, kan denne nemt og gratis bestilles på hjemmesiden: www.digitalsignatur.dk. Vær opmærksom på, at det tager ca. 2 dage at få en digital signatur tilsendt med posten. Ansøgningen kan også udfyldes på Virk uden digital signatur, men så skal man printe den ud og indsende den pr. brevpost.
- Ansøgningen udfyldes af en konsulent, som har en digital signatur. Når konsulenten har udfyldt og signeret ansøgningen på vegne af ejer, sendes en avis om ansøgningen pr. mail til ejer. Ejeren skal herefter logge på Virk via linket i mailen og ”underskrive” ansøgningen med sin digitale signatur, hvorefter ansøgningen indsendes automatisk.
- Ansøgningen udfyldes af en konsulent, som har en digital signatur. Den digitale ansøgning vedhæftes en scannet fuldmagt fra ejer, som giver konsulenten ret til at ansøge digitalt på ejers vegne.

2. Ansøgning i papirformat

Ansøger kan også vælge at benytte et fortrykt ansøgningsskema, som i udfyldt og underskrevet stand skal sendes til det regionale landsdelscenter, se adresser i bilag 2.

Ansøgningsskemaet fås på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside www.skovognatur.dk/Service/Tilskud eller hos det regionale landsdelscenter. Ansøgningen udfyldes af ejeren eller dennes rådgiver/konsulent. Det er altid ejeren, som skal underskrive ansøgningen og herved afgive en erklæring om, at oplysningerne i ansøgningen er korrekte. Ejeren kan dog give en skovbrugskonsulent fuldmagt til at underskrive ansøgningen. Fuldmagten skal vedlægges ansøgningen.

En ansøgning skal indeholde følgende:

- Udfyldt og underskrevet ansøgningsskema til særlig drift. Der er et særligt ansøgningsskema til urørt skov.
- Oversigtskort, der viser skovens beliggenhed.
- Skovkort eller luftfoto, der viser projektarealet i hele sin udstrækning, hvor målestoksforholdet af kortet ligger indenfor intervallet 1:2.000 til 1:5.000.

Skov- og Naturstyrelsen kontakter skovejeren

I særlige tilfælde kan Skov- og Naturstyrelsen kontakte skovejere for at indgå aftale om særlig drift. Det kan f.eks. være:

- aftaler efter skovlovens kapitel 4 om beskyttelse af skovnaturtyper og levesteder for arter i internationale naturbeskyttelsesområder.
- aftaler om sikring af bevaringsværdige egekrat, jf. skovlovens § 26.
- aftaler om bevaring af øvrige naturmæssigt værdifulde skove, jf. skovlovens § 25.

Sådanne aftaler kan indgås hele året uafhængigt af ansøgningsfristen nedenfor.

Ansøgningsfrist

Den årlige ansøgningsfrist er **den 1. september**.

Skovbrugskonsulenter

I forbindelse med ansøgning og indberetning kan der ydes bistand af en skovbrugskonsulent, men det er ikke noget krav.

Behandling af ansøgninger

Skov- og Naturstyrelsen behandler ansøgningerne efter udløbet af hver ansøgningsfrist. Hvis styrelsen har spørgsmål til en ansøgning, vil ansøger blive kontaktet.

Hvis ansøgningen er særlig mangelfuld, kan den ikke behandles, og vil blive returneret til ansøger uden videre behandling.

På baggrund af sagsbehandling og prioritering af ansøgningerne, se afsnittet ”*Prioritering af ansøgninger*”, giver Skov- og Naturstyrelsen tilsagn eller afslag til en ansøgning.

Ansøger vil normalt få svar på en ansøgning ca. 3 måneder efter udløbet af ansøgningsfristen. Ansøgninger om større og mere komplekse projekter (f.eks. urørt skov-aftaler) vil dog normalt ikke kunne afgøres indenfor 3 måneder.

Prioritering af ansøgninger

Prioritering af ansøgningerne er nødvendig, hvis der samlet søges om flere penge i tilskud end den afsatte bevilling til tilskudsordningen.

I dette tilfælde vil ansøgningerne blive prioriteret således (1 er højeste prioritet):

1. Aftaler efter skovlovens kapitel 4 om beskyttelse af skovnaturtyper og levesteder for arter i internationale naturbeskyttelsesområder.
2. Aftaler om sikring af bevaringsværdige egekrat, jf. skovlovens § 26.
3. Ansøgninger om bevaring af naturmæssigt værdifulde skove, jf. skovlovens § 25.
4. Ansøgninger om udlæg af urørt skov.
5. Ansøgninger, der er en opfølgning på plan for beskyttelse af naturværdier (modul A + C) eller plan for hensyn til fortidsminder, landskabelige værdier og friluftsliv (modul A + D) i en grøn driftsplan.
6. Øvrige ansøgninger om særlig drift.

Indenfor hver prioriteringsgruppe (1-6) gælder, at fredskovspligtige arealer prioriteres højere end ikke fredskovspligtige arealer.

Udbetaling

Udbetaling af tilskud

Sammen med tilsagnsbrevet modtager ansøgeren en indberetning. Indberetningen skal sendes til Skov- og Naturstyrelsens regionale landsdelscenter, når et projekt er gennemført. Herefter udbetales tilskuddet til den konto, som oplyses af ansøgeren på indberetningen.

Hvis det areal, der ydes tilskud til, ejes af flere personer, et selskab, en fond, en forening eller lignende, udbetales tilskud til den, der overfor Skov- og Naturstyrelsen kan godtgøre at repræsentere hele ejer kredsen.

For at få udbetalt tilskuddet skal projektet være gennemført i overensstemmelse med ansøgning og tilsagnsbrev.

Hvis der ikke er indsendt indberetning inden de i tilsagnet nævnte tidsfrister, bortfalder tilsagnet uden videre.

Tilskud til *urørt skov* udbetales sædvanligvis på een gang. Beløbet overføres til en spærret konto i ejers pengeinstitut, når aftale om udlæg af urørt skov er indgået. Når aftalen er tinglyst uden præjudicerede bemærkninger, frigives beløbet til ejer. Der kan dog i særlige tilfælde blive tale om udbetaling af tilskuddet i flere rater.

Hvis projektet ændres eller ikke gennemføres

Hvis projektet ikke kan eller ønskes gennemført som anført i ansøgningen, har ejeren pligt til at underrette landsdelscentret herom. Dette skal ske inden for 1 måned efter, at det står klart, at projektet ikke kan eller ønskes gennemført.

Hvis projektet ikke er påbegyndt, kan der søges igen.

Tilsagn om tilskud bortfalder helt eller delvist, og udbetalt tilskud kan helt eller delvist kræves betalt tilbage med tillæg af renter, hvis ansøgerens oplysninger er upræcise, fejlagtige, utilstrækkelige, eller der er fortiet oplysninger af betydning for afgørelsen. Der vil i grove tilfælde kunne idømmes straf. Loven og bekendtgørelsen indeholder de nærmere regler herom.

Varighed

Normalt skal den særlige drift eller pleje, der ydes tilskud til, påbegyndes indenfor 2 år. Det kan dog fastsættes individuelt i forbindelse med den enkelte ansøgning, idet tilskud til særlig drift er meget forskellige. Hvor længe tilskuddet forpligter ejer, vil fremgå af tilsagnsbrevet. Nogle aftaler er varige. Skov- og Naturstyrelsen afgør, om en varig aftale skal tinglyses. Skov- og Naturstyrelsen kan bestemme, at tinglysning skal ske for ejers regning, dog gælder den praksis, at Skov- og Naturstyrelsen forestår og betaler tinglysning for aftaler om urørt skov, aftaler om sikring af egekrat og aftaler om bevaring af hjemmehørende træer på 10 ha eller derover.

Skattemæssige forhold

Skov- og Naturstyrelsen indberetter udbetalt tilskud til *SKAT* som skattepligtig B-indkomst.

Nogle af tilskuddene har dog karakter af en erstatningssum for indskrænkning af en rådighedsrettighed. En sådan erstatningssum er som udgangspunkt skattepligtig efter ejendomsavancebeskatningsloven.

Hvis en ansøger ønsker afklaring om beskatning af et tilskud inden modtagelse af tilskuddet, kan ansøgeren anmode *SKAT* om at afgive et bindende ligningssvar. Det koster et gebyr at få et bindende ligningssvar. Læs mere på www.skat.dk.

Ejerskifte for arealer med tilskud

Varige aftaler (f.eks. tinglyst aftale om urørt skov) er bindende for en ny ejer.

Et tilsagn om en midlertidig aftale om særlig drift (f.eks. 5 årig aftale om slåning af et åbent areal) kan overtages af en ny ejer ved en skriftlig erklæring. Herved overtager den nye ejer evt. tilbageværende tilskudsudbetalinger. En ny ejer kan vælge ikke at indgå i tilsagnet om tilskud. I så fald annulleres fremtidige tilskudsudbetalinger.

Ved salg af arealet til en offentlig myndighed m.v. eller en person, der ikke opfylder betingelserne for at få tilskud, bortfalder tilsagn om fremtidige udbetalinger. En ny kommunal ejer har dog ret til at overtage rettigheder og pligter ifølge tilsagn, der vedrører aftaler, som er indgået efter kapitel 4 i skovloven.

Kontrol

Der vil blive gennemført stikprøvekontrol på arealer med tilsagn om tilskud. Skov og Naturstyrelsen eller den, som Skov- og Naturstyrelsen bemyndiger dertil, har adgang til at besigtige arealer, hvortil der er givet tilsagn om tilskud.

Kontrolbesøg vil blive varslet på forhånd. Efter EU reglerne må der dog kun gives et varsel på 48 timer forud for kontrolbesøget. Ansøger eller dennes stedfortræder har pligt til at ledsage kontrolpersonalet og bistå ved kontrollen, - bl.a. ved at fremlægge det nødvendige dokumentationsmateriale.

Hvis det viser sig, at ansøger har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller der foreligger andre forhold, der gør at tilsagn om og/eller udbetaling af tilskud er sket på et forkert grundlag, kan Skov- og Naturstyrelsen kræve tilskud helt eller delvist tilbagebetalt eller lade tilsagn helt eller delvist bortfalde. Projektarealerne skal således opgives på ansøgningen i hektar med 1 decimal, og arealopmålingen skal have en nøjagtighed, der mindst svarer hertil. Hvis arealopmålingen ikke har en tilstrækkelig nøjagtighed, kan der stilles krav om tilbagebetaling efter følgende retningslinier

Forskel mellem ansøgt og fastslået areal	Nedsættelse af tilskud/sanktion
Fra 0 % til og med 3 %, dog højst 2 hektar	Tilskuddet nedsættes med det beløb, der er udbetalt for meget
Fra 3 % eller fra 2 ha og til og med 20 %	Tilskuddet nedsættes med 2 gange det beløb, der er udbetalt for meget. Derudover skal det beløb, der er udbetalt for meget, også betales tilbage.
Mere end 20 %	Hele tilskuddet skal betales tilbage

Der kan også stilles krav om hel eller delvis tilbagebetaling af tilskud, hvis der konstateres øvrige fejl og mangler ved projektet, f.eks. manglende opfyldelse af vilkår i tilsagnet.

Træffes afgørelse om tilbagebetaling, anses det krævede beløb som forfaldent 3 uger efter brevdatoen for underretning om afgørelsen. Fra denne dag forrentes beløbet i overensstemmelse med renteloven.

Der vil i grove tilfælde kunne idømmes straf. Skovloven og bekendtgørelsen om tilskud til fremme af bæredygtig skovdrift indeholder de nærmere regler herom.

Derudover kan der blive tale om udelukkelse fra tilskud. I henhold til art 72 stk. 1 i Kommissionens forordning nr. 817/2004 kan Skov- og Naturstyrelsen beslutte, at en ansøger udelukkes fra fremtidige tilsagn om tilskud, hvis ansøgeren med forsæt eller ved grov uagtsomhed har afgivet urigtige oplysninger af betydning for modtagelse af tilskud. Udelukkelsen, der omfatter alle tilskud under skovloven og stormloven, sker for det pågældende kalenderår, hvis der er tale om grov uagtsomhed, mens udelukkelse også sker for det følgende år, hvis de urigtige oplysninger er afgivet med forsæt.

Retsgrundlag

De relevante retsregler for tilsagn om tilskud til bæredygtig skovdrift fremgår af:

Lov om skove (Lov nr. 453 af 9. juni 2004).

Bekendtgørelse nr. 457 af 7. maj 2006 om tilskud til fremme af bæredygtig skovdrift.

Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL).

Kommissionens forordning (EF) nr. 817/2004 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL).

Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem som omhandlet i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere.

BILAG

Bilag 1: Hjemmehørende træarter

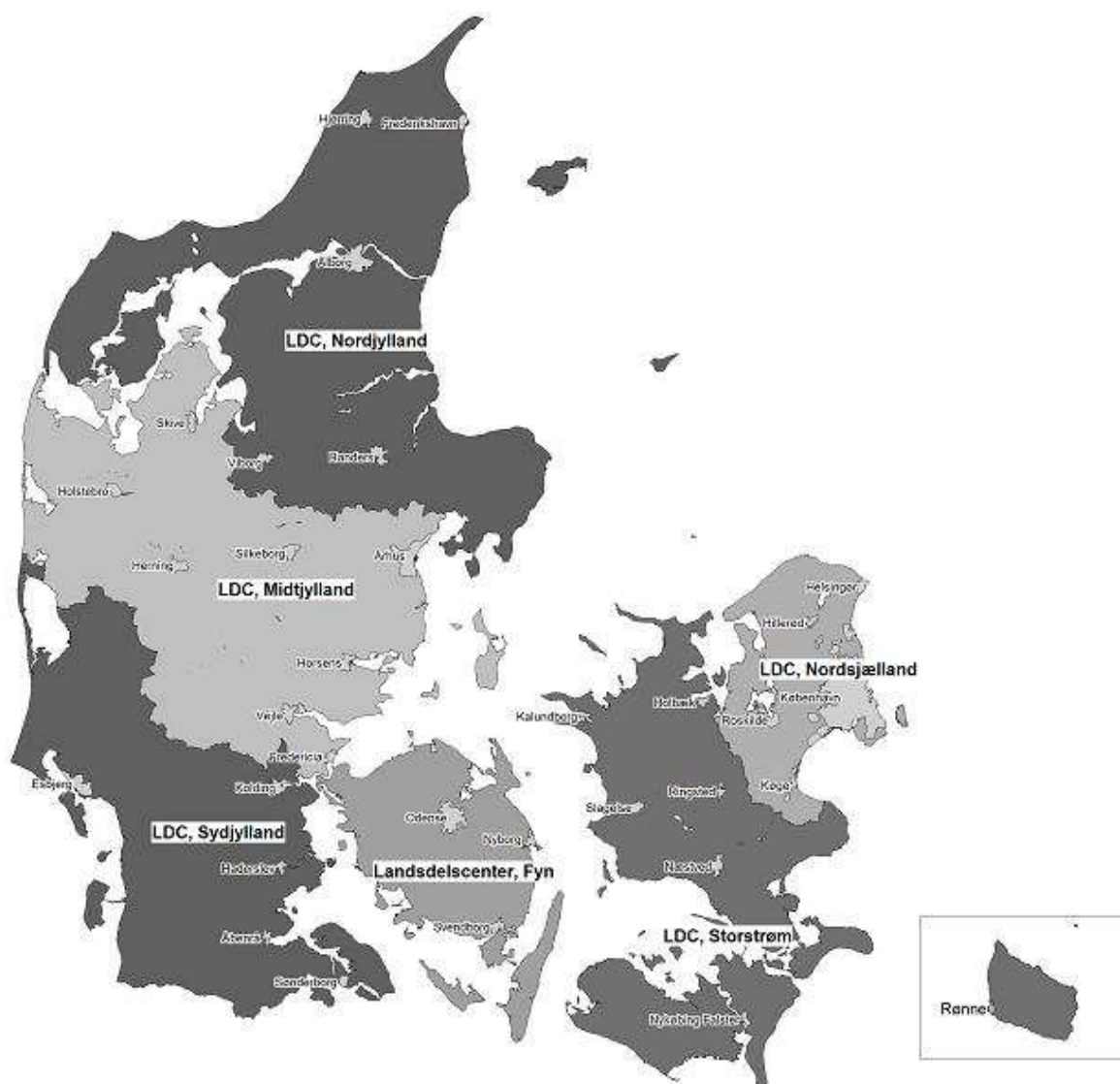

Ask (*Fraxinus excelsior*)
Avnbøg (*Carpinus betulus*)
Dunbirk (*Betula pubescens*)
Vortebirk (*Betula pendula*)
Bøg (*Fagus sylvatica*)
Stilkeg (*Quercus robur*)
Vintereg (*Quercus petraea*)
Rødel (*Alnus glutinosa*)
Fuglekirsebær (*Prunus avium*)
Småbladet lind (*Tilia cordata*)
Ær (*Acer pseudoplatanus*)
Spidsløn (*Acer platanoides*)
Bævreasp (*Populus tremula*)
Skovfyr (*Pinus sylvestris*)

Bilag 2: Skov- og Naturstyrelsens landsdelscentre

Landsdelscenter Nordjylland
Moskovgård, Møldrupvej 26
9520 Skørping
Tlf. 98 39 10 14
E-mail: Buderupholm@sns.dk

Landsdelscenter Fyn
Sollerupgård, Sollerupvej 22, Korinth,
5600 Fåborg
Tlf. 62 65 17 77
E-mail: Fyn@sns.dk

Landsdelscenter Midtjylland
Vejlbo, Vejlsovej 12
8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 08 44
E-mail: Silkeborg@sns.dk

Landsdelscenter Storstrøm
Egehus, Hannenovvej 22, Tingsted
4800 Nykøbing F.
Tlf. 54 43 90 13
E-mail: Falster@sns.dk

Landsdelscenter Sydjylland
Stensbækvej 29, Arnum
6510 Gram
Tlf. 74 82 61 05
E-mail: Lindet@sns.dk

Landsdelscenter Nordsjælland
Ostrupgård, Gillelejevej 2B
3230 Græsted
Tlf. 48 46 56 00
E-mail: Frederiksborg@sns.dk